

FOAIA POPORULUI

Preful abonamentului:

Pe un an . . . . . 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an . . . . . 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.: și timbru de 30 cr.

Apare în fiecare Duminică

Rînduiala în țeară.

Departeu am ajuns sub oblăduirea ungurească. În capitala țerei »părinții patriei«, deputații și alți politici maghiari se sbat ca peștele pe uscat, ca să pue trebile țerei în văgașul obicinuit și nu pot ajunge la creangă verde.

Prin țeară, pe la orașe și sate cetățenii sînt jigniți și nedreptățiți din partea deregătorilor unguri, adică chiar din partea acelora, cari sînt chemați a face dreptate și a apăra interesele locuitorilor, cari îi plătesc. Așa merg lucrurile la noi, ear' dacă poporul amărît și necăjit își ridică glasul contra încălcărilor de lege, numai decât sînt aduși *gendarmii* impenați, să facă dreptate cu — *glont și baionetă*.

Ne sînt cunoscute la toți nedreptățile, ce zilnic se fac față de popor și urmarea lor întemplierile dureroase, ce s'au petrecut la Tisovița, Cosma, Dol, Mehadica, Anina... unde au fost împușcați oamenii de gendarmi, fără vină, dar și fără milă și cruțare.

Șirul acestor barbarii s'au mai înmulțit săptămîna trecută cu două întemplieri cari vor forma ca și cele de mai nainte, noue verigi în lanțul de păcătoșenie al celor dela putere și a slujbașilor lor.

La *Comlăușul-mare* (comit. Aradului), pretorul a pus cu sila și peste voea locuitorilor, în majotitate, Români un primar (jude) neamț. Va să zică earăși o încălcare de drept din partea unui deregător... Noroc, că vîrsare de sînge aici nu s'a întemplat, ci Români au dat afară din casa comunală pe urgisitul jude.

Un cas mai grav s'a întemplat însă în vecinul sat *Sânt-Anna*, cu locuitori șvabi. Aici, din pricina, că fisol-găbireul a pus de jude earăși cu sila pe un om al seu, pe care poporul nu-l vrea, s'a repetat casul dela Mehadica. Mai mulți țerani au fost omoriți de gloanțele gendarmilor și alții răniți greu.

În urmă gendarmii au fost sporțiți, a fost adusă miliție, »vinovații« prinși și soartea le va fi cea a »hoțului de păgabaș«: vor zăcea în temnițe cine știe cât....

Asta e rînduiala țerei la noi; oamenii siluiți și nedreptățiți și în urmă tot ei puși la gura țevei pusteii gendarmerești, ca să le stingă vieața.

În fața acestor barbarii, cari se vede că n'au sfîrșit și cari nicăiri în Europa cultă nu se întemplă în așa fel, ca în »fericita« Ungarie, avem o vorbă de zis, celor cari se cred, în dosul gendarmilor, a fi mari și tari. Stăpînitorilor de azi pe mîne, băgați bine de

seamă ce faceți, luați aminte, că lumea s'a schimbat și numai voi ați rămas ceea-ce ați fost dela început, tirani și lacomi de domnie. Băgați bine de seamă, că vremurile cruntei iobăgii au trecut și voi azi nu mai puteți stăpîni așa, cum au stăpînit moșii și strămoșii vostri, ținînd pe țeran de o vătă bună de muls și tuns, ca să vă îngrășe și să vă ție în îmbuibare. S'au voiți, să vede, a stăpîni și tiranisa tot așa? V'ați cam întarziat fraților, căci azi țeranul, talpa țerei, începe a se deștepta, a se lumina și luminându-se își cunoaște drepturile sale și cere să se țină. Azi țeranul își cunoaște vrednicia sa de om, de cetățean, care vă dă dare de bani și de sînge și nu se lasă a fi călcat pe cap de nimenea.

Și bine fac țeranii, că își apăra drepturile ce le au.

De aceea, stăpînitorilor ruginiți, mai încetați cu prigonirea țeranului, nu-l nedreptățiți mereu și nu aduceți pe capul lui gendarmi, ca să-l puște și schinuiască.

Băgați de seamă, că poporul bun și blînd, își va perde odată răbdarea și viforul, ce se va isca atunci, vă va șterge domnia de pe fața pămîntului, încât abia va mai rămîne în urma voastră o neagră amintire. *m.*

FOITA.

Cei doi copii cu pîrul de aur.

— Poveste în versuri de **Iosif Stanca.** —
(Urmare și fine).

La cel aspru vînt
Prin un tainic cânt,
Cei paltini se plîng
Și de vînt se frîng,
Și-i atîta dor
În cîntecul lor!
Prin tainice șoapte
În mister de noapte,
Unul altui spune
Ca prin o minune
Soartea dragei mume
Ce-i perdută 'n lume.
Eară cea vicleană
Drăguță tirană,
Din pat îi aude,
Prin lacrimi crude

Din pat când se scoală
Zice: »Eu din boală,
Nu mă voi scula
Pînă 'mi-i tăia,
Cei doi paltinași,
Dulci și drăgălași,
Și din ei 'mi-i face
Ca să mai am pace,
'Mi-i face un pat
Un pat de culcat!«
La 'mpêrat grăește,
Care poruncește:
Că cei paltinași
Dulci și drăgălași,
De două săcuri
Două lovituri,
La pămînt cad jos
Și un pat frumos
Din ei că se face,
Ca să aibă pace
Cea fiară vicleană
Crudă și tirană...
Ear' în pat culcată
Aude deodată,

Un suspin prea greu
Glăsuind mereu:
»Frate, dragă frate,
Ale ei păcate
Ca o grea povară
Mai că mă omoară!
Și ear' când se scoală:
»Eu de astă boală
Nu m'oiu vindeca
Pîn' 'mi-i arunca
Patul ăsta 'n foc!«
Zice — și pe loc
Patul e în pară;
Și din cel foc eară
Două dulci scînteii,
Doi luceferei,
În zori prea sênine
Grăbesc să s'aline,
Și în cer s'asează
Mândru luminează.
Eară draga mamă
Pe pămînt îi cheamă,
La scumpul ei sîn
Prin plîns cu suspin,

Dela curtea română. »Monitorul Oficial« din București scrie următoarele:

AA. LL. RR. Principele și Princesa României, împreună cu micii Prinripi Carol și Elisabeta, urmând a pleca în ziua de Bobotează la Gotha, spre a asista la sârbarea jubileului de 25 de ani a căsătoriei A. S. R. Marelui Duce și A. S. I. Marei Ducese de Saxa-Coburg și Gotha, au venit la palatul regal, la orele 4 jumătate p. m. pentru a-și lua rămas bun dela Maiestățile Lor.

La orele 5 și jumătate, după ce au luat ciailul împreună, S'au îmbrățișat călduros cu Regele și Regina și au plecat la gara de Nord, de unde au pornit la orele 5.55 prin Verciorova la Gotha.

Altețele Lor Regale sunt însoțite în această călătorie de: d-na Presan, d-ra Saxton-Winter, guvernanta micilor Principi și de d-nii adjutanți locotenent-colonel Presan și major Demetrescu.

Două osânde. Curia din Budapesta a adus zilele trecute sentință finală în două procese, intentate Românilor pentru — agitație, și în amândouă a aflat de vinovați pe — hoții de păgubași.

Ântâiu: Dumitru Palcu din Curticiu (comitatul Aradului) a fost dat în judecată (cu mai mulți sofi) pentru-că în anul millenar ar fi vătămât un conduct patriotic cu torțe, strigând în gura mare: Jos Ungurii! Trăească Româniilor! Ear' atunci, când comandantul pompierilor 'l-a interpelat că de ce strigă așa, a răspuns: „de ce să nu strig? Am dreptul să vorbesc așa, că pământul acesta nu e unguresc, ci e românesc“.

Tribunalul din Arad a achitat, la timpul seu, pe toți acușaii, ear' tabla a aprobat sentința de achitare. Curia a aflat însă, că Palcu e vinovat, prin urmare 'l-a osândit la trei luni temniță de stat și 50 fl. pedeapsă în bani.

Al doilea proces: Petru Drăgoiu și Ilie Stefanigă din Bănat, au

beut în birt și au cântat „Doina lui Lucaciu“ la sfatul preotului, Ioan Lația, care li-ar fi plătit rachiul consumat. Tribunalul și tabla 'i-a achitat; Curia însă a pedepsit pe Drăgoiu și pe Stefanigă cu câte opt zile temniță de stat.

Lucian Bolcaș.

Pedeapsa barbară, cu care a fost lovit unul din cei mai vrednici tineri ai nostri, Lucian Bolcaș, student în drept la Orade, a atins greu pe toți Români de pretutindenea.

Di Bolcaș a publicat judecata în Tribuna și din ea se vede, că stăpânirea ungurească 'l-a exchis dela școalele înalte din pricină, că ar fi făcut *agitații politice* și că a luat parte la congresul de studenți din Turin și aici s'a dat de Român.

Nici una, nici alta nu a îndreptățit pe guvern a da pedeapsa aspră lui Bolcaș. El n'a făcut ațitări politice, ci a zis numai în vorbirea lui cătră tineri, că Români încă trebuie să se lumineze, să înainteze și să lupte pentru drepturile lor. Ce păcat este în asta?

La Turin, între studenții din toată lumea și de toate neamurile, se putea ca Românul verde, Lucian Bolcaș, se nu să dea de Român? să nu se alătore la studenții din România și să se facă coadă la studenții maghiari, conduși de un Wolfnér? Nu! Dar' pentru aceasta guvernul nu a avut drept să-l pedepsească. Aceasta a infuriat pe guvernul maghiar și pedeapsa 'i-a dat-o drept răsbunare.

Dar' ce crede guvernul, că a ajuns prin aceasta? Doară 'l-a nimicit pe Bolcaș? Ferit-a sfântul. Pornirea ce s'a făcut în toată românia, în urma pedepsei nedrepte și barbare ne arată, că Maghiarii nu-și vor ajunge scopul mârșav. Bolcaș din toate părțile a primit telegrame de încurajare și s'au luat măsuri, ca el să-și continue studiile (invățătura).

Apoi doară prin aceasta a înfricat pe tinerii români, ca să nu lupte pentru neam și limbă? Greșită părere. Tinerii nostri sunt cu mult mai curajoși, decât ca un ministru să le insuflă frică,

și tocmai pilda lui Bolcaș le va sluji de încurajare în luptă, căci cine a luptat mai neînfricat, ca el?

Ce au câștigat deci Maghiarii prin nedreapta și barbara pedeapsă? Eată ce, după-cum drept le-o spune o foaie nemțească, ce ese în București, *Romänischer Lloyd*, zicând, că Maghiarii au făcut prin această nouă volnicie trei greșeli: s'au făcut vinovați de o nouă fărădelege;

au arătat de nou străinătăței ce este adevărata »nobleță« maghiară, și au amărît și mai mult pe Români. Ungurii își pregătesc astfel propria ruinare.

DIN LUME.

Conferența de pace.

Cetitorilor nostri le este cunoscut, că Țarul Rusiei Nicolae II. a făcut puterilor europene propunerea a ține prin trimișii lor o adunare (conferență), în care să hotărască a lua măsuri pentru statornicirea păcii între popoare și scăderea oștilor, ca oamenii să fie mai ușurați de dări.

Acum se vestește, că conferența se va întruni în Martie. Ministrul treburilor din afară a Rusiei a făcut cunoscut prin un circular puterilor, cele-ce se vor desbata în conferență. Eată programul:

1. Statele să se învoiască a nu-și mai spori până la un anumit termin armatele și cheltuelile militare.
2. Să caute un modru pentru scăderea armatelor.
3. Să se oprească introducerea de arme nouă și materii explosive (dinamit etc.) cari sunt mai puternice ca cele de acum.
4. Să se restrângă folosirea în războiu a materiilor explosive, ear' aruncarea acestora din baloane să fie oprită.
5. Torpile pe sub apă să nu se folosească în războaie pe mare.
6. Convenția (invoiala) de Geneva dela 1864 să aibă valoare și pentru războaiele de pe mare.
7. Să se neutralizeze (pună sub scut) vapoarele cari în lupte navale voesc a salva pe nenorociții pe mare.
8. Revisia hotărîrilor privitoare la legile de războiu ale conferenței din Bruxella dela 1874, cari au rămas neratificate.
9. Primirea de judecătorii alese pentru încunjurarea ciocnirilor dintre popoare.
10. Organizarea acestor judecătorii.

Și eată deodată
Prin bolta 'norată,
Ei prin aer sboară
Iute să scoboară,
Cei luceferei
La drag sînul ei,
În doi ângerași
Dulci și drăgălași.

Se ivește 'n țeară
O minune eară:
În cel galbin rîu
Cel pîr d'arîu
Doi copii își spală
Și nu-'i îndoială
De-a lor frumuseță...
Pe mal la verdeață
Șede scumpa mamă
Ce la sîn îi cheamă,
Ear' ei o ascultă;
Cu dragoste multă
Ea la sîn îi strînge
Și cu lacrimi plînge...

Într'o zi cu soare
La cea vînaătoare,
Împăratul ese
Prin păduri prea dese;
Și mergînd deodată
Fruntea-'i luminată:
În cel galbin rîu
Cel pîr d'aurîu
Doi copii își spală,
Ear' colo 'n tîcneală
Pe mal la verdeață
Cu multă dulceață
A lor scumpă mamă
Ce la sîn îi cheamă...
Și la arătare
Ca prin vis tresare,
Că în ochii ei
Doi luceferei,
Și în dalba-'i față
Cerule fără ceață,
Și-'n al ei cuvînt
Un glas blînd și sfînt
Lui că 'i-s'arată,
Mintea-'i luminată

Zice 'n gîndul seu:«
»Ângerașul meu!
Eară 'n copilași
Doi dragi ângerași
Împăratul vede
Și deodată crede,
Că sînt fiii sei
Zicînd: »Dragii mei!«
'Naltul împărat,
Mîndru luminat,
'Mi-se umilește
Și mi-se sfîiește,
'Nainte-'i pășește,
Și că 'i-se închină
Și din greu suspînă...
Și cu lung oftat:
»Eu nu-'s vinovat!«
Eară ea-'l primește
Căci ea 'mi-'l iubește,
Ea-'l îmbrătoșează
Și el tot oftează,
Căci el nu se simte
Demn de-așa cuvinte,
De iubirea ei!...

Din mai multe părți se vestește, că guvernele statelor sunt mulțumite cu propozițiile rusești. Se crede, că conferența, la dorința Țarului, se va ține în *Bruzella*.

În ori-ce cas, măsurile acestea vor fi bune, cu toate-că de desarmare și scăderea oștilor stăm încă departe. Căci să vedeți lucru ciudat! Pe când Rusia vrea să lățească ideea păcii, știrile ce vin de acolo ne arată, că ea își sporește armata și o înarmează cu puști și tunuri nouă. Ei, cum se potrivesc aceste cu pacea, ce ar fi să se statornicească între popoare?

Două înștiințări.

I.

Avisăm pe iubii cetitori, cari încă nu și-au înnoit abonamentul pe anul acesta, să binevoiască a-l trimite cât mai curând, căci numărul acesta e cel din urmă ce-l putem trimite fără plată. Abonamentul este atât de mic, încât oricine poate cu ușurătate să-l trimită, ca să nu-i fie întreruptă trimiterea foii.

Totodată rugăm și pe aceia, cari voesc a se abona de nou la »Foaia Poporului«, să grăbească cu trimiterea prefului de abonament (2 fl. pe anul întreg, 1 fl. pe jumătate an).

II.

Mai departe aducem la cunoștința cetitorilor, că din »Călimdarul Poporului« pe anul 1899 deși s'au tipărit mai multe mii de exemplure, aproape toate au trecut și acum se află puține spre vânzare. Facem deci lătuitori aminte pe toți aceia, cari vreau să aibă »Călimdarul Poporului«, să se grăbească a și-l cumpăra cât mai curând, ca nu cumva să pătească ca mulți alții anul trecut, cari întârziând cu cumpărarea, n'am mai avut de unde le da »Călimdare«, când au cerut. Grăbiți deci cu cumpărarea. Preful (20 cr. și 5 cr. porto) se poate trimite deodată cu abonamentul la »Foaia Poporului«.

Apoi dragii mei,
Pe cei copilași
Dulci și drăgălași,
El la sîn îi strînge
De ferice plînge...

După cea furtună
Earăși voe bună
Pe țeară se lasă.
Mândra 'mpărăteasă,
Cea zîna aleasă,
Este ear' găsită
Și de cea ispită
Este mântuită
Cu cei copilași
Ca doi ângerași,
Și cu toți așteaptă
Judecată dreaptă
După a ei faptă
La acea vicleană
Crudă și tirană!

SCRISORI.

Halal de rînduială.

St.-Iosef (Poiana), 24 Ian. 1899.

Onorată Redacțiune!

Comuna noastră St.-Iosef (Poiana) este o comună mică, în fostul district al Năsăudului — cercul pretorial al Rodnei. — Am avut de notar în vremile vechi dela 1872 până cam la anul 1885 pe vrednicul notar Maftuiu Pop, care cu o înțelepciune rară ne-a adus comuna noastră în ordine și n'am simțit nici o asuprire.

Au urmat apoi câțiva notari străini, earăși oameni cum se cade. În anul 1893 ne-a înzestrat protojudele Rodnei, cu notarul perciunat *Stössel Lipot*, care cinci ani de zile ne-a batjocorit, smuls în toate chipurile, nu numai pe noi, ci și comunele ținătoare de acest cerc, Măgura și Leșu. Nici sfintele noastre așezăminte religioase n'au rămas nebatjocorite de acest om fără saț.

La protojude de câte-ori ne căiam, noi nu aveam nici-odată drept.

Dacă am înșira toate faptele lui cele mârșave ne-ar trebui coale întregi. Cum nu ne-a înșela pe noi, — când a înșelat pe ministerul și chiar pe Maiestatea Sa Înălțatul Împărat și Rege al nostru. El adevă prin scrisori viclene a voit să scape dela miliție, unde a fost luat încă în 1892.

El adevă a trimis scrisori false, că nu e notar, ci *rabiner*, și ca atare 5 ani n'a mers la miliție. În urmă s'a dovedit lucrul, și el a trebuit să se mulțumească de oficiul de notar și să se meargă la miliție.

Dar' ce se întemplă! Moare tatăl seu, el scapă de miliție ca susținător de familie, după 6 luni. Postul nostru de notar nu se umple încă, și Joi, în 20 Ianuarie îl vedem în cancelaria satului fără a fi reales, luând în seamă scrisorile dela vicenotarul din Leșu, care substituise până acum acest post. Se lățește ca fulgerul vestea, că *Stössel* ear' vine ca

notar în comună. Aproape întregă comuna e în mișcare, ulițele se umplu de oameni.

Toți se întrebau: Oare să mai suferim noi în satul nostru pe acela, care nu numai ne-a batjocorit și înșelat în tot chipul pe noi și sfintele noastre așezăminte religioase, dar' este fapt dovedit, că a înșelat chiar pe Maiestatea Sa preabunul nostru Rege? Ne-am zis cu toții, nu! Odată cu capul nu-l suferim ca notar în comuna noastră. Am mers cu toții la birtul satului, — unde se dusesse, — să-l scărpinăm puțin, însă durere, că ori-cât 'l-am căutat, nu 'l-am aflat, că s'a ascuns în podul casei. A doua zi a eșit protojudele din Rodna la fața locului, crezând că ni-l va pune cu puterea... A început, vezi Doamne, a întreba, care a fost acela, care a alergat să prindă pe dl notar *Stössel*? Primarul comunei, și după el toată comuna, a strigat: Cu toții am fost hotărîți să punem mâna pe el și să-i dăm o bătaie bună.

Aceasta o spunem și în fața dlui protojude. *Nu ne trebuie odată cu capul — Stössel, care ne-a smuls și înșelat 5 ani de zile, ne-a batjocorit sf. așezăminte religioase, cu atât mai virtos, că nici Maiestatea Sa preabunul nostru Rege n'a rămas neînșelat de dînsul.*

După-ce s'au arătat mai multe casuri ticăloase în fața protojudelui, chiar și un contract criminal, — *Stössel* și-a dat din nou abdicarea de notar substituit, și a părăsit numai decât comuna între fluierăturile mulțimei.

Poftim rînduială în țeara noastră și cinste față de legi!!

Un Poienar plugar.

Lucruri netrebnice.

Miniș, la 7 Decemvrie 1898.

Onorate Dle Redactor!

Devenind comuna noastră vacantă de preot, s'a ținut alegerea la 31 Maiu 1898 și a fost ales preot *Nicolae Dre-gancea* din Cil; făcându-se protest în contra alegerii din pricină, că alesul preot n'ar fi avut clasele recerute de a

și la toți o lăuda și nu se putea mângăia de loc, că trecuse o săptămână... două... și el tot de ea vorbea și după ea se văiera într'una.

Într'o zi îl ia popa satului de o parte și-i zice:

— Bine, fiiule, nu-ți e ție rușine, îți murî nevasta, ziseși o zi două și sfîrșiși, și 'ți-a fost tovarășe bună și cinstită o vieață de ani aproape; și acum când îți murî vaca plîngi și te olicărești de sînt două săptămâni, de să miră toți sătenii și rid de tine!

— Ce să nu plîng sfînția ta, și să nu mă vait, că de când 'mi-a murit nevasta vr'o șapte inși au venit să-mi dee altele, dar' vacă a venit vre-unul gîndești să-mi dee?

R Î S.

Nevasta și vaca.

Îi moare unui Român nevasta cu care trăise ani mulți, și trăise bine, că la ei cearta ori neînțelegerea nu se pomenea nici-cînd.

A plîns-o Românul, o zi, două, a vorbit cu una cu altul de ea, eacă așa o zi, două, și după aia a lăsat-o să se odihnească, și-a văzut de treburi ca omul.

Nu trece mult după-ce îi murise nevasta, și eacă 'i-se bolnăvește o vacă ce avea, o vacă bună, lăptoasă, de își ținea casa cu ea, și după-ce se bolnăvește și bolește ce bolește moare și ea.

Ce vaiete și ce tânguiri gîndești că a fost pe Român?... la toți se plîngea,

fi preot în parohie de cl. II., precum este comuna noastră, s'a nimicit alegerea din partea Ven. Consistor.

Deschizându-se al doilea concurs pentru alegere de preot, dlui Dregancea pentru meritele cele câștigate de când slujește ca preot, Ven. Consistor 'i-a dat drept ca se poată competi și la parohii de cl. II., așa de nou a concurat și el la noi. dar' partida care la alegerea dintâiu a stat pe lângă părintele Marchiș dela Cărand, înțelegându-se cu antistia comunală, a scornit niște bârfeli despre părintele Dregancea, așa, că deși s'a adevărit, chiar și cu jurământ, că acele sunt minciuni, părintele Dregancea 'și-a retras cererea.

Venind dl protopop al Radnei la 6 Decembrie spre a face a doua alegere, partida antistiei comunale era alăturată pe lângă părintele Țucra, ear' poporul cel mult care a ales și pe părintele Drăgancea dintâiu, stătea pe partea părintelui Mara. Începându-se votarea în biserică și voturile mergând pe partea părintelui Mara mai mult, văzând antistia comunală că nu va reuși cu candidatul seu a apucat a face turburare în popor și venind chiar judele comunal și notarul la masă lângă dl protopop, strigau după votanți se vină să voteze, ba au venit doi oameni beți, cari au zis votează pe cine vrea judele. În urmă partisanii antistiei au apucat a se îmbulzi spre masă și plăieșul comunal a prins de masă se o răstoarne, ceea-ce văzând bărbații de încredere au eșit din biserică, dl protopop asemenea a părăsit masa și s'a dus în sfântul altar ear' alegerea s'a stricat.

Tot în seara de 6 Decembrie către nouă ciasuri a dat cineva în ferestrele dela chiliile dlui învățator, de toate le-au spart.

Tot atunci seara s'a întâmplat că Nicolau Bătrână, partisan de al lui părintele Mara, a căpătat dela un om așa o trântea de abia s'a dus acasă, fără ca se-l poată cunoaște și pe lângă aceasta 'i-au spart cu pietri ferestrele, de era mai gata să-i omoare o fetiță, ce o avea în leagăn.

La un alt om, cu numele Petru Moș, ear' așa 'i-au spart ferestrele, dar' norocul, că n'au lovit pe nimenea, și acești doi oameni de loc au mers la judele, 'l-au înștiințat ca să vină să cerceteze lucrul și să caute că cine sânt aceia, cari umblau noaptea cântând și lărmuind, judele n'a voit. Eată astfel de netrebnicii ticăloase se întâmplă pe la noi spre rușinea celor-ce le fac.

X. Y.

Din Bozoviciu.

Bozoviciu, 10 Ianuarie n. e.

— Înfirmarea unui elev de pedagogie. —

Nemiloasa moarte smulse pe neașteptate din mijlocul nostru încă un tânăr de bună speranță. Tânărul *Dimitrie Obresterescu* elev de pedagogie în anul al IV-lea la institutul pedagogic din *Caransebeș*, în frageda etate de 18 ani, Luni, în 4 Ianuarie a. c. v., a răposat în Domnul în comuna sa natală *Bozoviciu*.

Alergat-am să mângăiem pe iubita lui mamă, pe veduva *Maria Obresterescu*, care ca văduvă săracă cu lucrul

de mână din răspuțeri lucra și dorea ca să-și vadă pe unicul ei fiu *Dimitrie*, demn învățator al tinereții noastre și devotat bisericii și națiunii noastre române, cât și singurul sprigin la adâncile ei bătrânețe. Exprimat-am durerile noastre harniceii văduve, pentru lovitura grea ce a îndurat-o prin pierderea unicului ei fiu.

Actul înmormântării s'a făcut Marți, în 5 Ianuarie v. în comuna *Bozoviciu*, la 4 ore d. a., slujind vrednicul preot *Nicolae Brinzei*, împreună cu preoții *Ioan Brinzei* și *Nicolae Bihoi*.

Pornit fiind cortejul dela casa răposatului, a fost însoțit de 8 tineri și 8 domnișoare, toți îmbrăcați în haine negre, afară de mireasă, care era în alb îmbrăcată; a mai participat tinerețea școlară dela amândouă școalele din loc, atât dela școala comunală, fiind condusă de d-șoara învățătoare *Hermine Rădulescu* și de dl învățator *D. Verendian*, cât și dela școala elementară de stat, fiind condusă de d-șoara învățătoare *Pataki Ilona* și de dl învățator *Traian Tunia*; pe lângă acestia au mai luat parte o mulțime nespuse de mare dintre direcătorii și economii din comună. Două cununi de flori au fost puse pe mormântul răposatului, una dela sîrguincioasele d-șoare *Horváth* și alta dela absolventul de teologie *Isidor Saberca*. Fie-i țărîna ușoară și aducerea aminte neuitată!

Un participant.

Axente Severu.

Axente Severu.

— Vezi ilustrația. —

Acum se împlinesc 50 de ani dela marile mișcări ale anilor 1848—9, în care și Românul încins-a sabia vitejească ca să-și apere limba și moșia. Cei mai mulți din fruntașii și conducătorii de pe acele vremuri ai poporului sub povara anilor 'și-au sfârșit viața pămîntească și se odichnesc în pămîntul patriei, udat cu sângele vitejilor, comandați de ei.

Din puținii cari se mai află în viață, unul dintre cei mai însemnați este *Axente Severu*, prefect al Salinelor, cu reședința în *Blaj* și în urmă mai retrăgându-se în munți cu ficiorii sei bine disciplinați,

(învățați la muștră) a dat bun ajutor lui *Iancu* și celorlalți prefecti, întru apărarea Munților-Apuseni împotriva cruedelor oarde maghiare. Azi el trăiește în *Brașov*.

Portretul, ce îl dăm azi, ne înfățișează pe *Axente* pe când era mai tânăr.

Azi el este mai bătrîn, dar' pentru aceea viguros trupește și sufletește, urmărind cu vie luare aminte și luând parte la toate mișcările naționale, scriind cărți despre mișcările din 1848 și gata ori-când, dacă trebuința ar cere, să se pună în fruntea unui »loagăr« de viteji, cărora să le zică: *După mine ficiori, cu Dumnezeu și împăratul înainte!*

Din trecutul nostru.

Cetitorii nostri cari au cetit anii trecuți *Foia Poporului* știu, că sub titlu »Din trecutul nostru« s'a zugrăvit în cuvinte trecutul poporului nostru, faptele strălucite și greșelile ce s'au săvîrșit în trecut, avînd scopul deoparte a ști cine sîntem, ca popor, ear' de altă parte din faptele și întâmplările trecutului a trage învățături folositoare pentru timpul de față și cel viitor.

S'a arătat la început cine sîntem noi și de unde ne tragem obârșia. S'a arătat cum țările, în cari locuiește azi poporul românesc, au format în vechime, încă înainte de nașterea Mântuitorului nostru, țeara *Dacia*. Această țeară, cam la anul 106 după *Christos* a fost cuprinsă, după lupte crâncene de către marele și falnicul împărat al Romanilor, *Nerva Ulpia Traian* și în ea au fost aduși strămoșii nostri. Astfel deci noi sîntem de neam Romani și urzitorul neamului nostru este împăratul *Traian*.

După aceasta s'a arătat soarta poporului român sub împărăția romană, apoi pe vremea emigrațiunii (mișcării) popoarelor. S'a spus, că în aceste vremuri grele Români s'au retras în munții *Carpați* apărându-și neamul și limba. Când valurile de popoare năvălitoare au mai încetat, Români s'au resfirat la șesuri și au întemeiat mai multe țărișoare (principate) neatîrnate, dintre cari cele mai de frunte au fost *Muntenia* și *Moldova*, cari azi sînt unite în frumosul regat al *României*.

Am arătat apoi îndeosebi întemeierea *Munteniei* și trecutul ei, cu faptele vitejești ale Domnilor ei, cum au fost *Mircea-cel-Mare*, *Vlad-Țepeș*, *Mihaiu-Viteazul* ș. a. și am urmărit firul trecutului până la venirea *Grecilor Fanarioși* în țările române, la anul 1710, arătând moartea tristă a celui din urmă Domn pămîntean, a lui *Constantin Brâncoveanu*.

Am trecut după aceasta la întemeierea *Moldovei* și a celor dintâiu Domni, oprindu-ne mai pe larg la istoria lui *Stefan-cel-Mare*, a cărui viață și fapte strălucite au fost descrise în foaia noastră de harnicul învățator *George Cătană*.*)

De aci vom lua de nou firul și vom continua în nrii viitori cu trecutul *Moldovei* dela *Stefan-cel-Mare* încoace.

*) Dl *Cătană* a scos această istorie în carte deosebită, care se află de vînzare la librăria noastră. (Prețul 45 cr.)

PARTEA ECONOMICĂ.

Cultivarea viței americane.

—Prelegere populară de Dr. G. Dobrin.—

Prelegerile populare prind tot mai mult teren. În iarna aceasta s'au ținut astfel de prelegeri în Seliște, Lugoj, Orlat etc. Dăm din aceste prelegerea plină de învățături, ținută în Lugoj de dl avocat Dr. George Dobrin despre filoxeră și vița de viie americană. Eată ce spune dl Dr. Dobrin:

După-cum bine știți și d-voastre viile noastre, mai până ieri-alaltăieri, dădeau rod îmbelșugat și fără-ca să se fie prea ocupat oamenii noștri cu lucrul viilor. Viia la noi se ținea de oaie bună de muls și tuns. De o vreme încoaci însă vedem, că viile noastre, deși dăm mai afund cu sapa și le grijim mai bine, ca mai nainte, nici pe departe nu mai rodesc ca mai nainte. O cauză trebuie să fie. Nu știam însă că ce e pricina, până-ce nu auzirăm, că există filoxera și peronospora, cari nimicesc vița. O fi: căci altfel cum s'ar putea ca blaga noastră de dealul viilor să ne facă și lase de rușine?

D'apoi de unde mai vine și necazul acesta pe capul nostru? Eată ce ne spun oamenii pricepători de cauză.

În toată Europa Franția era mai bogată în vii și vinuri, și le mergea bine Francezilor, căci aveau și vinuri bune și multe. Dar' omul e dela fire, că din ce are, ar mai avé.

Până mai nainte de 30 de ani nicăiri în Europa nu s'a auzit de boala viilor. Pe la 1865—70 însă viile renumite din nordul Franței au început să deie înapoi. Și eată de ce. Un anumit Laliman, mare cultivator de vii și comerciant de vinuri, cu ocaziunea unei călătorii pentru daraverile neguțetoriei sale în America, a constatat, că vița sălbatică din America e mult mai roditoare ca vița noastră europeană. S'a decis deci, ca să experimenteze cu aceasta în viile sale aproape de Bordeaux. De abia a început încercarea și când colo la vre-o 2—3 ani se pomenește că renumitele sale vii se prăpădesc, pe când vița adusă din America se sporește în mod ne mai pominit. Unde zace buba? Aceasta nu o știa. S'a întâmplat însă faptul, că în 5—6 ani mai toate viile din Franța și jur s'au prăpădit.

De oare-ce în Franța cultivarea viilor era ocupațiunea principală a populațiunii, guvernul țerei s'a pus pe gânduri și a exmis pe renumiții profesori Emil Planeton și Felix Sahut din Montpellier, ca acestia să scruteze și să afle un mijloc de scăpare.

Acești învățați au ajuns cu scrutarea lor până în America și aci au câștigat convingerea, că vița sălbatică americană e plină de filoxeră. Ghicitura s'a deslegat, și în 15 Iulie 1868 și 24 Martie 1869 s'a dovedit, precum că dl Laliman când adusesse vița din America ne-a importat cu aceasta și pe oas-

pele neașteptat și de toți urgisit — filoxera, care a ajuns, ca să ne topească acuma și nouă dealul viilor.

Focul din viile dlui Laliman s'a extins în scurt timp peste toată Franța și apoi de aci cu vremea a ajuns și la noi în părțile ostice ale Europei. Vedeți ce urmări are de multe-ori curiozitatea oamenilor.

Foarte bine se potrivește acest fapt cu cazul întâmplat mai deunăzi în spitalele din Viena, unde a izbucnit ciuma adusă în sticle din Bombay, unde de mai multă vreme ciuma bântuie și storește populațiunea.

Spre a ne pute face o icoană despre devastările, ce le-a produs filoxera la noi în Europa, citez datele statistice ale profesorului Dufour din Lausanne, care susține, că filoxera a nimicit în Franța 501.000, în Spania 168.000, în Portugalia 200.000, în Ungaria 100.000, în Italia 187.000, în Austria 36.000 hectare de vie.

Cu aceste constatări însă lumea nu se putea mulțumi. Nu, căci încă delata Noe cel bătrân cu toții sântem dedați, ca să gustăm din sucul viței, și fiindcă o parte mare a omeniei se susținea numai din cultivarea viilor. Ce eră de făcut? Tot numiții învățați au aflat de bine, ca viile devastate să se regenereze prin plantarea de viță americană. Aceasta are dela natură puterea de a rezista filoxerei. Și de oare-ce nici nu se mai putea gândi cineva la aceea, că filoxera adusă odată în Europa s'ar mai putea cândva stîrpi, nu mai rămâne alta decât, ca să se planteze vița americană, care răsbește filoxera.

Pe baza acestor cercetări și urmând exemplului lui Laliman, care s'a apucat de cultivarea viței americane, toată Franța-de-sud a fost plantată cu viță americană. Se înțelege, că cu timpul s'a câștigat și convingerea aceea, că vinul de viță americană nu putea concura cu vinurile noastre și că vița americană încă e de mai multe soiuri, cari mai mult sau mai puțin se potrivește pentru pământul nostru și nu chiar toate pot rezista filoxerei.

Dintre soiurile viței americane Riparia, Portalis, Jaquer, Solonis, Monticola și Rupestris, s'au aflat de mai corăspunzătoare pentru pământul nostru din Europa. Din aceste specii apoi la unele le priese mai bine în nésip, la altele în petriș și la altele în pământ lutos; la unele le convine dealul, la altele șesul. La noi în Ungaria mai potrivite sânt Portalis și ici-colo Monticola cu Solonis.

Spre a îmbunătăți calitatea strugurilor și a vinului pe nesimțite au ajuns oamenii la experiența, că ar fi bine, ca vița americană sălbatică să se nobilizeze prin vița noastră indigenă. Și aceasta cum să se facă? Prin altoire! Tot Francezii au făcut începutul și în direcția aceasta, căci, au început să altoiască viile lor americane cu vița noastră. Văzând că rezultatul e îmbucurător, unii au ajuns apoi la ideea, că e mai bine ca vița americană încă înainte de a fi sădită în viie să se altoiască și apoi numai după-ce a prins altoirea să fie dusă în viie și așezată de ținiș. Astfel s'au dezvoltat diferitele moduri de altoire și de rodire.

De present deosebim altoire în lemn și altoire în verde; fiecare din acestea poate fi altoire cu păreche sau în creștătură. Se susține însă, că altoirea în lemn și cu păreche e mai bună, căci aceasta de regulă succede (prinde) și ține mai mult.

De oare-ce, cum am zis mai sus, filoxera s'a lătit în toată Europa, și plantarea viței americane s'a lătit. Nouă unica mângâiere ne-a rămas, că nu trebuie să mai facem singuri încercări, ci pe baza experiențelor și cunoștințelor câștigate de aceia, pe cari 'i-a fericit filoxera mai nainte, noi știm acum, că e mai bine, ca să sădim viță americană altoită și nu trebuie ca să mai învățăm din pățania proprie. Astfel vedem deci și la noi, că nime nu se mai gândește, ca să se sădească în vii viță americană, ei își cumpără altoi gata sau 'și-le pregătește singur și apoi numai altoite prinse se așează în pământul pregătit pentru viie. (Va urma).

Cum mai ales se apără animalele în contra boalelor lipicioase.

Boalele, de cari sufer animalele de casă, sânt foarte numeroase, ca și pricinile, din cari ele se nasc. Dintre toate însă cele mai primejdioase sânt boalele lipicioase, cari stîng vieața a multime de animale, făcând pagube necalculate economilor.

Mijloacele de căpetenie pentru a scuti animalele în contra boalelor lipicioase sânt:

1. Să li-se deie *nutreț bun*; cele ținute cu nutreț sănătos se îmbolnăvesc mai anevoe, și îmbolnăvindu-se scapă mai ușor de primejdie. Fânul muced, făcut pe timp neprincios, sau rău îngrijit în clăi, napii și cartofii putrezi, paiele de cereale și de cucuruz încinse, toate aceste sânt pricina nașterii multor boale și răspândirii acestora.

Nutrirea și adăpatul se se facă la timp anumit și cu măsură. Dacă se ține seamă de această regulă, nici-odată ieslele nu se umplu cu nutreț, pentru-că în acest cas animalele nu mănâncă cum se cade, ci mai mult împrăstie. Dându-li-se mâncarea în restimpuri prea apropiate, ele nu o pot mistui, lăsându-le să flămânzească, cu timpul licoresc și slăbesc. Apa prea rece, cum și cea spălăcită și caldă din bălți încă nu le face bine. Cine se dedă a-și nutri animalele cu nutreț măsurat, cum am arătat în alt număr al foii noastre și după mâncare le va lăsa să odichnească, le va scuti de multe boale.

2. A doua cerință de căpetenie este curățenia, care apără animalele de boale și de pierire. De aceea, periatul și țeselatul se fie un lucru zilnic ear' scaldatul sau măcar spălatul se-l facă cât de adese-ori.

De aici se ține și curățenia locului, unde au să trăească animalele. Locuința lor se fie cât numai se poate de sbicită, ca udul să aibă scurgere, firește nu prin curte și pe strade, ci în groapa sau vasul menite pentru el. Cu chipul acesta locuința rămâne uscată, ear' animalele curate și sănătoase.

Putrezind gunoiul și alte necurătenii în apropierea locuinței animalelor dau un miros greu, care face ca animalele să fie mai aplicate spre boale lipicioase.

Animalele ținute în locuințe spațioase și luminoase, ușor de aerisat și curățit, deasemenea nu sunt așa expuse boalelor lipicioase.

Nimic însă nu e așa primejdios, ca importarea sau aducerea boalei. Sunt boale lipicioase, cari din cea mai mică negrijă se pot duce ușor dintr'un grajd într'altul, ear' din grajd pe locul de pășune; apoi dintr'un sat în celalalt și poate în o țară sau mai multe. De aceea chiar și când economul poartă cea mai mare grije, el, pare-că, tot nu e destul de băgător de seamă în toate privințele.

Beuturi otrăvicioase!

(Urmare și fine).

Țeranii ruși, cari mor iarna de frig, se prăpădesc din pricină, că voesc să se încălzească cu vinars.

Încât privește voea bună produsă prin vin, e astăzi aproape de prisos a mai spune, că aceasta nu e voea bună cea adevărată — cea sănătoasă. Fiecare știe, cum stă lucrul cu dispoziția bună (bucuria) bețivilor; e de ajuns să fim cu băgare de seamă la ce se întâmplă în cărcime, la ospete, petreceri. Bucuria aceasta mai totdeauna are ca urmare vătămări, bătăi, răniri, ba și tot felul de crime și o dejosire a cinstei omenești. Spiritul prin urmare nu dă nici sănătate, nici putere, nici bucurie; face numai rău. În urmare ar trebui să zicem, că fiecare om cuminte și bun ar trebui nu numai să nu bea singur, ci cu toate puterile sale să nisuiască într'acolo, ca să oprească și pe alții dela beutura acestei otrăvi.

Durere, zilnic vedem contrarul.

Oamenii țin așa de tare la obiceiurile vechi, că foarte greu se pot lăpăda de ele, ba sunt încă mulți oameni cumiți, cari nu numai că nu se lapădă de el, ci îl iau chiar în apărare față de aceia — cari îl combat.

Acestia au găsit fel de fel de zicări în favorul beuturilor și a bețivilor; așa spre exemplu zic:

»Nu folosința e rea — ci abuzul«.

Regele David a zis: vinul înveselește inima omului. Christos a binecuvântat vinul la nunta din Cana.

Dacă nu am bea, guvernele țerei ar perde cel mai bun isvor de venite.

E cu neputință a sërba o festivitate, ospet, etc. fără vin.

Cum s'ar pute, ca cineva făcând o cumpărare sau vindere bună — să nu facă o înghițitură (aldămaș).

Muncitorul sărac zice: la vieța noastră constătătoare numai din miserie și necazuri — trebuie să beai.

Bogații zic: dacă bem numai la ocazii și bem cu cumpet — nu stricăm nimenui. Alții zic: beutura ne strică numai nouă și prin urmare ne privește numai pe noi. Noi nu suntem cei din tâu și nu vom fi nici cei din urmă bețivi.

Așa vorbesc beutorii din toate straturile societății și în toate vîrstele —

pentru-ca să se poată scusa. Însă scusele aceste — cari acum 30—40 de ani păreau a fi bune — nu mai pot fi primite astăzi. Păreau încâtva întemeiate întrucât se credea, că consumul beuturilor spirituoase nu ar fi primejdios sau că ar da chiar sănătate și putere, când încă nu se știa că spiritul e otravă, când încă nu se cunoșteau urmările înspăimântătoare ale beției — astăzi așa de vizibile.

Așa puteau vorbi oamenii pe timpurile, când încă nu erau sute și mii de oameni, cari mor înainte de vreme sub chinuri grozave, fiindcă și-au însușit darul beției, de care nu se pot scutura.

Se putea zice, că vinul nu strică atunci, când nu vedeau sute și mii de femei și copii răbdând foame, pentru-că bărbații și tatăl lor s'au dat beției.

Se putea zice atunci, când încă nu se vedeau sute și mii de criminali — cari acum umplu temnițele, — precum și acele femei, pe cari beutura le-a dus la prostituție. Se putea zice atunci, când încă nu se știa, că sute de mii de oameni, cari puteau trăi pentru fericirea lor și a altora, și-au pierdut puterile, mințile și sufletele — din cauză că sunt beuturi spirituoase și ei au fost duși în ispită de otrăvile aceste. Azi nu se mai poate zice și nu e iertat să se mai zică, că consumul beuturilor spirituoase ar fi o treabă personală; că beutura moderată n'ar fi stricăcioasă; că fiecare știe ce face și nu are să primească sfaturile altora etc. etc. Nu! aceasta e o cauză socială de însemnătate cea mai mare. Sau voiți — sau nu voiți: toți oamenii sunt azi împărțiți în două tabere: unii luptă cu cuvântul și cu faptul contra consumării fără folos a unei otrăvi; ceilalți apără tot cu cuvântul și cu fapta această otravă. Și această luptă o vedem în toate țările. Mai slabă e la noi, unde puțin se silesc oamenii a lucra împotriva beuturilor stricăcioase.

Dumitru Banciu.

Sfaturi economice.

Ferberea plantelor rădăcinoase.

Peste tot aceste plante, a căror materie nutritivă de căpetenie este zaharul, nu se ferb, ci numni în anumite împrejurări, și adevă:

1. Când nutrim cu ele în mare măsură. 2. Când sunt înghețate. În starea aceasta, dându-se neferte, prteinesc răciră stomachului, scursoarea ș. a. și încă cu atât mai mult, cu cât fructele înghețate se dau în măsură mai mare și cu cât ele au fost mai mult pornite spre putrezire. Prin ferbere și sărându-le se pot păstra foarte bine. 3. Dacă napii și cartofii sunt bolnavi. Prin fierbere scade mult puterea vătămătoare a cartofilor putrezi.

Pentru a se stîrpi mucegaiul din pivnițele de vin

se recomandă următorul mijloc: pereții se vor spoi de 2—3 ori cu var proaspăt; doagele butoaielor se vor unge cu o soluțiune (zamă) de borax; canalele, vedrele și pâlniile (tolcerele) se vor unge pe dinafară cu parafină topită, ear' pe dinlăuntru cu formalină (un

preparat care se vinde în bolte, sub acest nume). Căpătăiele de sub vase, scările pivniței, ușile etc. se vor spoi cu o soluțiune 20% de peatră vînetă, sau calaican. Cercurile de fer de pe butoaie, nu ruginesc, dacă se vor da cu lac de asfalt după-ce se vor freca mai întâiu de rugina de pe ele.

Stîrpirea insectelor (vermilor etc.) de pe porci.

Mijlocul cel mai lesnicios pentru stîrpirea unor insecte, cari se încuibează în părul și pielea porcilor, este petrolul (gazul). Să se frece bine pe tot trupul cu o cârpă muiată în petrolul și stoarsă.

Ținerea în stare călduroasă a spinărei.

Rărunchii sunt părți foarte însemnate ale trupului, meniți dela fire a se ține în stare călduroasă. Până sunt sănătoși, rărunchii sunt învăluiți în un strat de grăsime. Răcindu-se, în vinele din ei încetează umblarea sîngelui; ear' răciră se poate întâmpla foarte ușor, cu deosebire la oamenii trecuți peste 50 de ani, prin suflarea unui vînt rece în spate, prin șederea cu spatele la fereastră sau ușe ș. a. Pentru încunjurarea acestui rău, în timpul cât ține frigul, oamenii să poarte un flanel în jurul trupului, cam cât ajung șerpărele. Boalele de rărunchi adesea sunt mai primejdioase ca cele de plămâni și tocmai de aceea îngrijirea spatelor este tot așa, dacă nu mai mult de lipsă, ca a pieptului.

Din traista cu povețele.

Răspunsuri.

D-sale Cr. Petru în Săcărîmb.
Ne întrebă cum se face brînză de foale. Noi îți răspundem, că cel-ce știe face o brînză bună, ce se ține în puțină sau șteand, poate face și brînză de foale; cu deosebire însă, că fiind cașul dospit nu-l așează în vas de lemn, ci în piele de oaie. Bunătatea brînzei atîrnă dela bunătatea laptelui, dela hrana animalelor, dela regiunea (ținutul) unde trăesc ele și indeosebi dela chiag. Ținuturile muntoase, răcoroase și puțin umede sunt cele mai potrivite pentru producerea de lapte bun. Primăvara și toamna laptele este mai bun decât vara. Încât pentru chiag, nu se poate spune anumit cât e de a se pune în lapte; numai prin cercări repețite se poate afla măsura cuviincioasă. Prea mult chiag face brînză crupoasă, amară și umflă lesne; prea puțin chiag nu adună cașul.

Pe lângă priceperea și îndemnarea baciului ajută și aerul cel răcoros și curat de munte, ca brînză de foale să devină atât de bună și să se poată ține mult. Meșteșugul de a face brînză a avea bună de foale l-ai pute învăța mai bine stînd măcar 2 săptămâni la o stîna de munte, lângă un baci uiscuit.

Dumitru M. în Agâr. Întrebați la oficiul de dare, dela care ați primit coala de plătire și acolo vi-se va spune de ce s'a pus atât de mare *percentualitate* (așa se numește darea aceasta) pe lăsămîntul socrului fratelui d-tale.

Nu credem să fie greșeală; pentru-că prețuirea averii se face pe baza dărei directe, după pământ. Dacă credeți însă că e prea mare suma ce vi-se cere, dați recurs la direcția de finanțe și veți vedea ce va zice ea. Dacă cu adevărat e greșeală la mijloc, direcția o va îndrepta și va cere dela d-voastre numai aceea-ce se cade să plătiți.

Știri economice

Vinderea alcoolului în Rusia.

Dela 1896 statul are monopolul (singur dreptul) fabricării și vinderei alcoolului și al rachiului.

Eată după »Curierul de temperanță« o parte din regulamentele privitoare la vindere:

»Alcoolul și rachiul vor fi vândute de arăndașii regiei în sticle pecetluite de diferite mărimi; prețul va fi arătat pe o hârtie lipită pe fiecare sticlă.

În zilele săptămânei magazinele se vor deschide la 7 ore dimineața și se vor închide la 10 ore seara în sate, și 11 în orașe.

Duminecile și în zilele de sărbători (Crăciun, Paști etc., în totul 33 de zile) magazinele nu vor putea începe vinderea înainte de orele 11; ele se vor deschide numai după serviciul divin, dacă nu s'a terminat la această oră. Dacă este o procesiune religioasă vinderea nu va putea avea loc în tot timpul cât aceasta va dura.

Este oprit de a vinde în credință; cumpărătorii vor trebui să aibă o ținută cuviincioasă. Le este oprit de a bea, de a mânca, de a fuma și destupa sticle prin magazine.

Tîrgurile de vite. După datele statistice s'au ținut în luna Noemvrie anul trecut 380 de tîrguri de vite în Ungaria. Cele mai bune tîrguri de vite au fost în Mediaș, Ibașfăleu, Oșorhei, Sighișoara, Bistrița și Huedin. Tîrg bun de cai a fost în părțile noastre, în Lipova.

Falb despre anul 1899. Vestitul proroc *Falb* spune următoarele despre anul nou 1899: În Ianuarie va fi zăpadă mare, pe la sfîrșitul lunii ger. La începutul lui *Februarie* frig, pe la sfîrșit însă frigul scade. Inceputul lui *Martie* ne va surprinde earăși c'un aspru frig ear' pe la finea acelei luni urmează zile călduroase, însă va cădea zăpadă. *Aprilie* va sîmna lui *Martie*. *Falb* proroceste, că zăpadă vom avea și în *Maiu*. În luna lui *Iunie* vor fi multe vifore, ploi, ruperi de nori, ear' pe la mijlocul lunii vom avea și câteva zile răci. Treisprezece zile critice (furtunoase) proroceste *Falb* în acest an, în cari se vor întîmpla furtuni mari, cutremure de pământ, catastrofe și nenorociri de tot felul. Aceste zile sînt următoarele: 12 Ianuarie, 10 Februarie, 11 Martie, 10 Aprilie, 21 August, 22 Iulie, 19 Septembrie, 18 Octombrie; zile critice de rangul al doilea: 25 Februarie, 27 Martie, 25 Aprilie, 9 și 25 Maiu, 23 Iulie, 5 Septembrie, 3 și 17 Noemvrie, 3 Decembrie: zile critice derangul al treilea: 26 Ianuarie, 8 Iunie, 27 August, 7 Iulie și 27 Decembrie.

ȘCOALA ROMÂNĂ.

Economul și învățătorul.

Satele noastre sînt locuite aproape numai de economi și învățătorul este una din cele trei persoane mai de frunte cari se găsesc în fiecare sat, pentru a purta grije de binele și înaintarea comunei peste tot și a locuitorilor îndeosebi. Cele trei persoane mai luminate în fiecare sat sînt: *preotul, notarul și învățătorul*. Cărturari de altă pînură sînt foarte rari la sate; și tocmai de aceea sarcina luminării poporului cade numai asupra celor 3 persoane mai susnumite. Unde se face o întîlnire norocoasă a acestor 3 persoane în aceeași comună, se poate zice că un mare dar dumnezeesc s'a revărsat asupra ei. Aici este dată puțina de a se pune la cale și a se săvîrși într'o vieață de om lucruri mari.

Unde însă și numai una din numitele persoane nu întrunește toate cereințele, binele poporului nu poate da înainte și dacă și dă, nu așa precum e de dorit să se întîmple.

Pentru-ca bunăînțelegere a celor trei factori din vorbă să se ajungă cu un cîas mai curînd, fiecare din dîșii au lipsă a se cunoaște pe sine din zi în zi mai bine, a-și cunoaște cercul de lucrare, a-și cunoaște datorințele și drepturile, a ști să folosească fiecare zi și fiecare cîas spre folosul seu și cu deosebire pentru cel obștesc.

Încât pentru învățătoria noastră, la locul acesta al foii se vor da pe viitor îndrumări de tot felul, ca să fie neîntrerupt în clar cu ceea-ce are de a face: în școală, afară de școală, în familie, în societate, în biserică etc.; adică se va arăta cum fiecare învățător poate să devină pe deplin conștiu de chemarea sa și nici-cînd să nu se abată dela împlinirea datorințelor, nici să nu-i scadă rîvna, nici să nu fie cuprins de nepăsare sau desnădăjduire.

Deși însă »Foaia Poporului« a fost întocmită pînă acum îndeosebi pentru trebuințele economilor, și scrisă în o limbă destul de potrivită înțelegerei lor, totuși ea a fost și este cetită cu mult folos și de învățători și alți inteligenți. Cu atît mai mult trebuie să se întîmple aceasta pe viitor, cînd o parte bunășoară a foii este menită școlii române și învățătorului, cum și creșterii bune, ce e de a se da în familie.

Adevărat, că nu toate materiile scrise pentru învățători vor interesa deopotrivă și pe economi, dar' s'au luat mîsurile de lipsă ea, pe cît numai se poate, și acestia să cunoască mai de aproape tainele bunei creșteri în școale și familie și greutățile, cu cari au de a se lupta învățătorii, ear' cu chipul acesta să fie tot mai mult aplicați a jertfi pentru fericirea copiilor, care, de aici încolo, numai prin învățatură de carte și creștere bună, se va putea ajunge.

Spre acest sfîrșit limba, în care se va scrie partea școlastică a foii, are să fie înțeleasă în cea mai mare parte și de econom, ca atît tata, cît și mama să nu mai fie străini chiar și de cele mai neapărat trebuincioase cunoștințe

privitoare la școală și creșterea tinerețului peste tot.

Tata și mama, adică economii și econoamele noastre sînt învățători acasă în familie lor, astfel, că sub fiecare coș de casă se află o școală; ear' învățătorul tuturor copiilor din comună este așa numitul *dascăl*, care trebuie să păsească și ca învățător al oamenilor crescuți, dacă e ca să-și ușureze încîtva greutățile din școală.

În privința aceasta »Foaia Poporului« va face pe viitor servicii prețioase atît economilor cît și învățătorilor și prin urmare culturii poporului nostru.

Învățătorul trăește și muncește în mijlocul economilor. Prin urmare nimic mai firesc, ca a se întîlni și a-și împărtași păsurile și nevoile în limba înțeleasă de toți prin mijlocirea unei gazete cum este »Foaia Poporului«.

Memoria și cultivarea ei.*)

II.

Pentru cultivarea memoriei avem să observăm următoarele reguli:

I. Învățămîntul să grijească ca memorisarea să devină cît se poate de ușoară.

Memorisarea va fi cu atît mai ușoară, cu cît pruncul a priceput mai bine ceea-ce are să memorizeze.

Deci învățătorul va griji ca pruncii să privească bine la lucrurile pe care trebuie să le țină în minte, și să repezeze cît se poate de des.

Memorisarea se va ușura prin împărțirea materiei în mai multe părți, prin memorisarea cu voce înaltă, repețirea în cor, subtragerea și scrierea materiei de memorizat.

II. Să se memorizeze numai acele materii, cari sînt demne de a fi memorizate.

Cătră acestea se numără materiile de valoare intelectuală, de valoare extetică și religioasă-morală.

III. Memorisarea mecanică să se prefacă în memorisare judițioasă.

Memorisarea mecanică recere mult timp și multă osteneală, pentru-că leagă ideile numai pe din afară. De aceea învățătorul va trebui să o prefacă în memorisare judițioasă, îndemnînd pe școlari a lega ideile după înțelesul lor. Aceasta se va face procurînd școlarii priceperea lucrului înainte de ce-l memorizează, și punînd materia de învățămînt în oare-care ordine.

Unde ideile nu se pot pune în legătură după înțelesul lor, acolo ne vom mîrgini la memorisarea mecanică, dar' vom îngriji ca și legătura exterioară să se întipărească bine.

Ceea-ce știm fără de a pricepe, n'are nici o valoare pentru cultura noastră.

IV. Mijlocul cel mai puternic pentru cultivarea atît a memoriei mecanice, cît și a celei judițioase este repetițiunea.

*) După pedagogia ce ni-s'a propus în institutul pedagogic din Caransebeș prin dl profesor *Stefan Velovan*.

Să repetăm cât se poate de des cele învățate, căci numai așa se vor întipări bine. »Repetitio est mater studiorum«. Repetiția e mama studiilor.

Repetițiunea va fi folositoare dacă nu se va mărgini numai la lucruri singuratică, ci va născuși a reproduce și un întreg mai mare, scoțând dintrînsul numai lucrurile mai însemnate.

»Repetitio per summos appices«.

Foarte folositoare este repetițiunea care se face tot în aceeași materie, dar' din diferite puncte de vedere, d. e. a repeta animalele mai întâiu după clasificatiunea ordinară, apoi din punctul de vedere al folosului și al stricăciunii, repetițiunea după locul unde se află ș. a.

În chipul acesta repetițiunea devine foarte folositoare și totodată devine mijlocul cel mai puternic pentru cultivarea memoriei.

Valeadeni, în Decemvrie 1898.

George Cătană, învățător.

Zilnic de lipsă pentru învățător.

Nu vom vorbi aici de trebuințele trupești: mâncarea, beutura, hainele ș. a., ci de alte trebuințe, cari singure pot face ca învățătorul să izbutească.

Sînt lucruri de altfel cunoscute tuturor; numai cât rar se face zilnic întrebuire de ele și de aici puținul spor în școală și adesea și o mare parte a nesuccesului în trebile afară de școală.

În numărul trecut am arătat că învățătorul trebuie să se pregătească pentru fiecare lecțiune, din fiecare obiect de învățămînt și pentru fiecare clasă; căci nu e nici-decum ușor a ocupa deodată și bine mai multe despărțiminte sau clase. Din contră acest mod de muncă a învățătorului trebuie îmbunătățit din zi în zi până va deveni deservit, adică lucru de artă.

Pentru-ca învățătorul se poată ajunge un adevărat artist în ce privește metodu în școală, are neapărată trebuință de anumite mijloace, între cari locul întâiu îl ocupă *cărțile și ziarele de specialitate*.

În cărțile și foile menite anume pentru învățător se află adesea material nu numai adunat gata, ci și grupat și întocmit astfel ca să se poată împărtăși școlarilor pe lângă puțină greutate din partea propunătorului. Îndrumările din gazetele pedagogice se pot asemăna cu avantajile, cari 'i-se îmbiu călătorului. Anume de câte-ori acesta ajunge pe o colină sau un deal, de atâtea-ori 'i-se desfășură înaintea ochilor o priveliște mai extinsă. Din locuri ridicate el vede și deosebește mult mai bine drumul și potecele, pe cari trebuie să apuce, cum și firea locului și pedecile, cari are să le înlăture.

Tocmai de aceea adevăratul învățător se îngrijește din capul locului, ca acești călăuzi: *cărțile și foile școlastice* să le aibă la îndemână și le întrebă de sfat în toate zilele, în tot ciasul.

Învățătorii începători și peste tot învățătorii tineri nu cunosc îndeajuns ce va să zică a avea la îndemână buni povățuitori.

Dar', durere, mulți și din cei mai vîrstnici nesocotesc această împrejurare. De unde urmează, că ei nici-când nu

pot deveni învățători în înțelesul întreg al cuvîntului.

Numai cu ajutorul cărților și revistelor bune, învățătorul va pute merge drept înainte, ușurându-și greutățile, ce rezultă din nepregătirea pentru fiecare clasă de școală, și clădind întocmai ca zidarul cărămidă de cărămidă, fără a lăsa goluri sau cărămizi neprinse cu ciment unele de altele.

Numai cu chipul acesta se poate reversa adevărată și trainică lumină în mintea școlarilor, numai așa se vor pute cultiva simțimintele nobile și se va întări voința, crescînd oameni pricepuți și buni.

Nu cetești — rău pățești.

Pe lângă toată sărăcia, cu care ne luptăm, totuși se tipăresc și la noi mulțime de cărți și ziare, așa că nici o clasă socială și prin urmare nici învățătorimea nu se poate plînge, că n'ar avea ce să cetească.

Adevărat e însă și că salariul învățătoresc, cu toate-că s'a îmbunătățit pretutindenea, nu ajunge nici pe departe pentru împăcarea nenumăratelor trebuințe, ce le reclamă vieța: dar' nu e mai puțin adevărat, că *nepăsarea* multor învățători e proverbială. Eată o întemplantă din cele multe:

I. P. din C. servește pe cariera învățătorescă de 38 de ani. Nu e îndoială, a luptat cu destule lipse și greutăți în acest timp îndelungat. Dînsul a servit odinioară numai pe lângă un salariu de câteva zeci florini. Familie grea a avut și are încă, prin urmare nimic nu 'și-a putut aduna pentru zile negre. Legea însă 'i-a făcut și dînsului, ca tuturor învățătorilor, un favor, 'i-a dat adică dreptul a se înscrie la fondul de pensiuine, și astfel a se asigura pentru timpul bătrănețelor și al lipsei. Și cum s'a asigurat? Îndată după 1880 a făcut ce a făcut, 'și-a întocmit rugarea cu toate documentele necesare pentru a fi primit ca membru la fondul de pensiuine și rugarea a predat-o inspectorului de școale. Dînsul a cugetat că atîta e destul și poate ar fi și fost, dacă lucrurile n'ar da adesea și de pedeci. Cum s'a întemplantat destul că a venit și anul 1898, fără-ca să 'și aducă în regulă afacerea cu fondul de pensiuine. Acum însă mai face o rugare, dar' 'i-se răspunde, citîndu-'i-se ordinațiuni, în cari învățătorii au fost provocați de repețite-ori să 'și vază de treabă până nu e prea târziu. Dela 1875 (23 de ani), ce e drept, dînsul a avut timp destul, dar' a tot lăsat, până în urmă 'și-a pierdut dreptul.

L-a primit totuși la fondul de pensiuine în anul trecut, dar' 'i-a socotit îndreptățirea numai de când a cerut mai în urmă, adică dela începutul anului 1898.

Își poate acum ori-și-cine închipui amara stare sufletească a accestui om și a familiei sale, care după 39 de ani de serviciu, slăbit, bolnav și neavînd îndreptățirea la pensiuine decît după 9 ani! Ce-'i rămîne? Și toate numai din vina dînsului; căci nu cetești — rău pățești!

O singură nădejde mai este, că adică o vrednică persoană de ale noastre a luat cauză în mână și doară va izbui să scoată din fundul prăpastiei pe nenorocitul confrate.

Dar ori-și-cum această întemplantă poate servi de învățătură. Trebuie urmărite legite și ordinațiunile, trebuie mai mult interes față de cultivarea proprie.

Cariera cea mai frumoasă.

I.

De bună-seamă că la acest loc vorbind, veți ghici despre care carieră e vorba. Despre cariera aceea căreia noi ne-am devotat, despre aceea, care privită prin prisma desnădejdei apare ca cea mai spinoasă, cea mai mohorîtă și mai rău văzută. Și sîntem nedrepti, când astfel o privim. Învățătorul român e cel mai rău plătit, cel mai rău văzut, serviciul lui e cel mai grav în raport cu alți funcționari cu aceeași școală.

Acestea sînt învinuirile. Ba nu, mai este una. Învățătorul român e pus sub tutela cea mai severă, sub tutela de multe-ori a unor oameni răutăcioși, căroro pentru pîne are să le sufere câte și mai câte... Nu mă explic la acest loc, căci mă înțelegeți. O, dar' ferească sfîntul să fie chiar așa.

Să spunem cu inima deschisă, să privim cu ochi limpezi în jurul nostru, și să spunem ce sîntem.

Să spunem ce sîntem, ca să se știe ce vom fi în viitor. Sîntem rău plătiți. Să vedem. În 12 ani studiam 4 clase normale, 4 gimnasiale și atîtea cursuri preparandiale. Părinții nostri spesează pe an 150 fl., — zicem că spesează 150, ca să ne rezervăm dreptul la o tichnită vieță »de student«. Eu știu însă că majoritatea a absolvat cu jumătate atîta. Dar' fie și așa. Am păpat în schimbul diplomei 1800 florini. S'a pierdut în munca noastră încă atîta. Ne costează diploma 3600 fl. Ce am câștigat în schimb? La an 300 fl., ori ceva mai bine. Să zicem că suma de mai sus ar fi capitalisată. Am avea din interese 180 fl., socotit cu 6%. Dar' să ne însemnăm că dintr'o sută unul, abia un singur părinte cred că s'ar fi aflat să capitalizeze din an în an și în rate neregulate această sumă. Și atunci însă sîntem în drept a socoti numai partea primă, 1800 fl., și am avea asigurați 90 fl. pe an, adică nimic. Diploma noastră valorează însă 6000 fl., — minimul 6000. E drept că îmbiindu-o cuiva nimeni nu ne-ar da 6000 fl. pentru ea, dar' valorează atîta ori mai mult. Care funcționar cu atîta calificăție se bucură de un bon material mai plin? Cu aceeași școală poți intra ca funcționar la postă și telegraf, ca suboficiant la tren, adaugem ca subcomptabil la vre-o bancă, improtocolator ori cancelist în cutare cancelarie notarială. Mai departe nu te poți extinde.

Sînt comparabile aceste slujbe cu frumoasa noastră carieră? Vom vedea.

Funcționarii de postă și tren încep cariera lor cu același minim de 25 fl. la lună și treptat, dar' destul de încet și pe lângă ostenitoare sîrguință ajung la 500 fl. pe an. Zicem la 600 fl. Ei însă nu au timp de a-și cultiva nici măcar grădinața din jurul propriei lor case

trebuie să dea din buzunar până și pentru cel din urmă fir de ceapă. Sînteți siguri dar' că nu-s mai bine plătiți ca noi.

E o deosebire totuși. Alți funcționari își primesc plătuța regulat în rate lunare, noi creștărește și cu neplăceri. Jumătate e adevăr. E numai jumătate. Dacă vom împrieteni inima poporului nostru cu școala, cu noi înșine, nu ne vom căi de această neregularitate. El susține cu palmele sale o droaie de slujbași și Jidani; nu va pregeta a-și da creștarul și pentru cauza învățămîntului seu național. Poporul e bun și nobil, dar' a fost prea de multe-ori păcălit. Că într'unele locuri privește cu răceală la școala și dascălul seu, cu desinteres și nepăsare, o fi avînd și el cauze să o facă. Le vom arăta la alt loc într'această serie de articoli. Până aci am atins partea prosaică a chestiunii. Asta-i prosa. Și prosa e liniștitoare, prosa ne îndeamnă...

Petru Conda.

Révașul școlii.

Ajutoare pe seama școlii din

Draos. Românii ardeleni din *Draos* aflători în București au înființat o societate cu numele »Unirea« și un fond de mai multe mii de lei. Pentru sprijinirea acestui fond, țeranii numitei comune, ce lucrează și au ocupații prin București, și-au ținut obiceiul bal anual în ziua primă de Crăciun, în sala teatrului »Băilor Eforiei«.

Societatea din vorbă este fondată, organizată și condusă de zelosul și distinsul profesor dl *Dr. Elefterescu* și *Ioan Săracul*, unul din reprezentanții marelui »Casse Capșa« din capitala României, și are drept scop nobil:

1. Înființarea unei biblioteci populare române pentru comuna Draos.
2. Ajutorarea elevilor cu cele necesare studiului.
3. Ajutorarea școlii și bisericii din această comună.

Scrierile lui *Pop Reteganul*, renumitul nostru învățator, sînt apreciate cu multă laudă în *Convorbiri literare*, cea mai veche și mai de seamă revistă literară din România. Patru pagine consacra criticul *Convorbirilor*, dl prof. *Mich Dragomirescu* primei broșure de »Novele și Schițe« ce a publicat dl *Pop Reteganul*, și în care se cuprind trei novele țărănești: Biserica pocăinței, Blîndocul și O inimă nobilă, dintre cari — zice dl *Dragomirescu*, — »cea din urmă e cea mai bună«. Eată o parte din recenziunea *Convorbirilor*:

Toate au intențiuni morale, dar' sinceritatea și nemeșteșugirea cu care toate sînt scrise, le dă o valoare literară care lipsește aproape de desăvîrșire încercărilor similare dela noi. E o superioritate a scriitorului transilvănean, care trebuie relevată și pusă în legătură cu opiniunea pe care ne-o păstrăm și ne-o întărim, că Românii noștri din afară de regat încep să se deștepte la o viață literară, în multe privințe, superioară aceleia, care se desfășoară la noi. Noi sîntem meșteri la condeiu și la combinări de imaginație, dar' n'avem inima lor, tăria credinței lor, care singure pot comunica cetitorilor simțirea care mișcă și înduplecă.

Colaboratorul nostru, dl *Pop Reteganul* poate fi mîndru de aceste cuvinte.

Tot dascăli...! A început se apară în București o nouă foaie, unică în felul ei: *Revista Pindul*. E scrisă în limba frumoasă a fraților noștri din Macedonia. Și e așa de interesantă de să o tot cetești, că nu e greu de pricoput nici pentru noi.

Dar' aceea ce vrem să însemnăm e că și această foaie, care face un greu început, tot la dascăli se adresează pentru ajutor; tot spriginul lor îl ceră, Eată drept pildă de limbă *armânească* câteva șire din *Revista »Pindul«*:

Rugăm pri dascăli din Macedonia, Epir și Tesalia, ca 's'facă din dascălime un apostalat trê luminarea a poporului. Tr'acea illi rugăm să scrie la *Revista »Pindul«* adevi, legende, istoria tradițională a hoarelor 's'facă topografia și statistica a comunelor armânești. Easte timpul s'ne diștiptăm și noi ună oară: nimal stătum tu loc.

Salutare din Dobrogea. Un învățator de ai noștri trecuți în România, într'o comună tătărească din Dobrogea salută printr'o frumoasă scrisoare alianța »Foi Poporului« cu Școala română.

»Ideea de a face din »Foaia« iubită și prin cuprinsul ei o foaie dascălească, ceea ce a fost și până acum pentru popor în general, m'a entusiasmă și vă promit tot spriginul meu«.

Încolo mai serie: »În partea Dobrogei unde sînt eu sînt puțini Români. În comuna mea am numai Tătari, putini Nemți și un Român: notarul«.

Compatriotul nostru ne promite scrisori despre trebile școlare din România.

Posturi învățătorești. De ocupat în diecesa Caransebeș posturile învățătorești: *Uliuc*, protopopiatul *Buziaș*. Salar: 171 fl. 50 cr. 12 hl. grâu, 12 hl. cucuruz, 4 jugere păm. arător etc. Petițiile se se adreseze oficiului protopop. al *Buziașului*, în Ghilad Termin 30 zile. — *Fizeș*, protopr. *Bocșa-montană*, 2 posturi, pentru clasa I. și II. Salar la fiecare 300 fl., cortel, lomne și alte venit. Petițiile se înaintază oficiului protopr. în *Bocșa-mont.* Termin 30 zile.

Cas de moarte. În *Solcița* (protopopiatul gr.-or. al *Vêrșetului*) a răposat în 23 Dec. v. învățatorul de acolo, *R. Lungu* în vîrstă de 29 de ani și în al doilea an al fericitei sale căsătorii. În mormîntarea s'a făcut în 25 Decembrie. luând parte mult popor, atît din *Solcița*, cît și din învecinata comună *Vraniu*. Pe răposatul îl jelesc: soția *Ana* născută *Copie*, părinții și două surori. Fie-i țărîna ușoară.

CRONICĂ.

Obicei bun. Privitor la știrea ce am dat-o din *Boziaș* în nrul trecut, ni-se serie următoarele: Cred că vă fac un serviciu plăcut atît onorat d-v.cât și onor. public cetitor, cînd vă aduc la cunoștință în cele următoare frumosul obicei, ce s'a făcut în comuna noastră *Boziaș*. Dl *George Săbău*, care numai din Noembrie a devenit învățator în comuna noastră, numai decît cu începerea anului școlastic a grupat în jurul seu tineretul din comună spre a înființa un cor de adulți, care în timp de cinci săptămîni a și dovedit un progres foarte îmbucurător. Ne-a surprins în sfintele sîrbători ale Nașterii Domnului vîzîndu-l în mijlocul tineretului în sfînta biserică executînd cântările sfîntei liturgii în două voci atît de bine, încît numai spre laudă îi poate servi.

Tineretul nostru afară de cântările bisericesti, știe acum cînta și câteva poezii naționale și colinde. Ce ne-a surprins și mai mult a fost — cînd am vîzut că în fruntea tineretului pleacă la colindat în comuna vecină *Dicio-Sân-Mărtin*, de unde au încassat în ajunul Crăciunului de pe la familiile fruntașe 8 fl. — În ziua de Crăciun au voit să umble și în comuna noastră la colindat, dar' aci și cu această ocaziune li-s'au pus pedeci, pînă-cînd în urmă comunicîndu-se învățatorului pensionat *Nicolau Costea* scopul pentru care are să se destineze suma primită din colindat, adevă de a înființa o bibliotecă populară, la insistența numitului învățator în pensiuine și a poporeanului *Stefan Roman* li-s'a dat drept de a colinda și prin comuna noastră. De aci încă au primit 7 fl. 50 cr. bani, ear' în preț de 3 fl. 60 cr. colaci și carne, — astfel suma totală face 19 fl. 10 cr., din cari 3 fl. 50 cr. s'au dat coriștilor în sîrbători, ear' suma de 15 fl. 60 cr. se află depuși la dl învățator pensionat *Nicolau Costea*, pînă-cc se vor procura cărțile de lipsă pentru bibliotecă.

Astfel de fapte sînt de urmat și din partea altor domni învățatori.

Bunul obicei de a colinda la Crăciun în scopuri filantropice, culturale, s'a practicat și în *Șomcuta-mare*. Eată ce ni-se scrie de acolo:

Melodiile unora din colindele noastre sînt destul de frumoase și sînt vrednici de mulțumită toți aceia dintre bărbații noștri înzestrați cu știința muziceii, cari au armonizat vre-o câteva colinde atît de frumoase. Căstîgîndu-mi și eu colindele: »O ce veste«, »Colo sus« și »Steaua sus răsare« și învățîndu-le cu coriștii plugari din loc, în seara de Crăciun am umblat pe la inteligență a colinda, fiind primiți în tot locul în cel mai cuviincios și prietenesc mod. Ba am fost și încurajați și spriginți materialicește cu următoarele sume:

Andrieu Medan, mare proprietar, președ. sedr. orf. a contribuit cu 50 cr., *Dr. Victor Marc*, avocat și membru fondator al Reuniunii de cîntări 3 fl., *Nicolau Nilvan*, avocat, membru fondator și președintele Reuniunii 5 fl., *Ioan Belbe*, subjud. reg. pens., membru fondator al Reuniunii 1 fl., *Iosif Pop*, cons. reg., adv., m. f. Reun. 1 fl., *Ioan Butean*, cassar com. 1 fl., vîd. *Gavrila Buda* 1 fl., *Alexandru Butean*, prim com. 1 fl., *Teodor Blaga*, inv., m. f. și bibliot. Reun. 1 fl., *Beniamin Bud*, diurnist 1 fl., *Ioan Butean*, matriculant 50 cr., *Petru Butean*, econom 1 fl., *Vasilii Buda*, oficial pret., m. f. al Eeun. 1 fl. Suma totală încursă 21 florini 50 cr.

Din această sumă s'a dat la 19 coriști à 50 cr. = 9 fl. 50 cr.

S'a abonat *Foaia Poporului* la 4 coriști pe 1/2 an cu 4 fl., s'au adus 20 exemplare »*Călințarul Poporului*« pentru fiecare corist cu 4 fl. Mie ca conducător-dirigent al corului 1 fl. Pedelului pentru serviciu 50 cr. Procurarea colindelor, coarde la violină și porto postal 2 fl. 10 cr. Spesele la olaltă 21 fl. 10 cr. Restul de 40 cr. se va folosi precum voi raporta de altă-dată cît mai curînd, cînd îmi voi spune și unele păreri față de corurile plugarilor.

Primească deci și pe această cale mulțumita noastră toți aceia, cari spriginesc și încurajează acest mod de cultivare a poporului românesc.

Șomcuta-mare, în ajunul Botezului Domnului 1899.

Elie Pop,

conducătorul corului.

Concert și teatru. Ni-se scrie: Corul gr.-or. rom. din *Checia-rom.* a predat în seara de 26 Decembrie st. v. 1898 concert și s'a jucat piesa »Sărăcie lucie« de I. Vulcan, sub conducerea înțetătorului *Ioan Rafiu.*

Publicul a fost așa de numeros, încât la timpul de începerea concertului, nu am mai putut străbete în sală dela o parte la cealaltă și atâta bucurie a introdus în inimile publicului, încât am mai repetat cântările câte-odată. Dar' mai ales când am predat teatrul așa a rîs publicul, încât nu au putut înțelege toate cuvintele; când au văzut și au auzit cuvintele lui »Viligă nebunul satului«, cântat de Simeon Birdeanu, corist; »Ioța Cărăușu«, cântat de P. Bugariu apoi »Sanda vrăjitoarea« de G. Popoviciu și »Sîvu Iernilă episcop« de P. Itinențu. Publicul a fost foarte mulțumit cu cele văzute. În pauză s'au jucat jocurile naționale »Bătuta« și »Călușerul« Bani sau încassat la 80 fl., din care sumă am acoperit cheltuelile concertului și restul s'a pus în cassa de păstrare postală din loc,

Pantelie Bugariu, econom și corist.

Daruri pentru biserică. Ni-se scrie că dl capelan militar de clasa I. în Viena, *Pavel Boldea* a dăruit sfintei biserici din Borloveniul-vechiu ornate, odăjdii preoțești în preț de 120 fl. și o cruce de 60 fl., ear' dl *Ilie Biolan*, funcționar la comunitatea de avere în Caransebeș a dăruit un policandru în preț de 8 fl. Pe acești făcători de bine Dumnezeu se-'i binecuvinte cu darul seu-cel prea bun.

Schimbări în cler. Preaonoratul *Iacob P. Macaveiu*, viceprotopopul D.-Sân-Mărtinului, e numit paroch și vicar foraneu arhiepiscopose al Făgărașului în locul revs. d. B. *Rafiu*, care va fi profesor la seminarul din Blaj. Dl *Laurențiu Pascu*, capelanul Clujului, e numit paroch și administrator protopopesc al D.-Sân-Mărtinului.

Conjurație de femei. În *Miskolcz* cu Anul-Nou s'a introdus o nouă dare comunală, câte 1 cr. de fiecare butelie de soda. Aceasta a produs o mare agitație între femei, și 65 din ele au format o conjurație. Acestea au adresat o scrisoare primarului, în care-l amenință, că dacă nu va face ordine mai bună până la finea anului, dimpreună cu alte aderente, îl vor ucide atât pe el, cât și pe ceialalți domni dela magistrat.

Mijloace pedagogice în o școală de stat. O femeie din Alsó-Tanya (Seghedin), a făcut arătare împotriva învățătorului dela școala de stat de acolo, că numai cu ajutorul bătei vrea să bage știința în capul elevilor și că drept pedeapsă în puterea iernei îi desbracă și le dă drumul afară din școală. Să fi făcut un învățător român așa ceva, foile ovreo-maghiare l-ar fi adus de model de sêlbătécire, așa însă nu prea fac larmă și nu le prea doare soarta numeroșilor elevi cari s'au ales cu vênătăi de pedagogica mână a dascălului dela școala de stat.

O simplă admoniere. Se știe că studenții universitari din Budapesta

firește maghiari, au început să facă politică în cercul lor universitar, numit: *egyetemî kör*, din care motiv ministrul de culte și instrucțiune publică le-a închis cercul. Pedeapsa aspră n'a avut însă durată lungă, fiindcă același ministru a deschis cercul universitar, pedepsind câte cu o simplă admoniere pe tinerii însărcinați cu conducerea afacerilor acestui cerc. Ce deosebire mare! Universitarii maghiari primesc o simplă admoniere ca pedeapsă, ear' un *Lucian Bolcaș* e eliminat din toate academiile din țeară, din același motiv, că ar fi făcut politică!

O casă furată. Îndrăzneala hoților din Budapesta devine a fi proverbială și isprăvile lor aruncă o tristă lumină asupra stărilor din jidovitul și coruptul oraș. Ziarele maghiare anunță, că zilele aceste s'a constatat ca niște hoți au furat o casă. Anume în strada Alsó-hegy avea un agent, *Strausz*, o grădină și casă în care a locuit cu familia sa peste vară. În Septembrie familia *Strausz* s'a mutat mai în oraș și a închis casa, fără a mai avè grije de ea. Acum de curând *Strausz* a aflat, spre marea lui surprindere, că întreaga zidire din grădină îi lipsește: au furat-o hoții. Vecinii spun, că într'o bună dimineață au venit mai mulți măiestri zidari și dărîmând casa materialul l-au încărcat pe care și l-au dus. Lucrul acesta a ținut aproape o săptămână și vecinii au crezut, că zidirea se strică la porunca proprietarului. Să crede, că zidarii n'au știut, că ei dau mână de ajutor la furat, de oare-ce hoțul se va fi dat de proprietar. Paga lui *Strausz* e de mai multe mii fl.

Din Sebeș la Siberia. Locuitorul *Anton Schoppelt* de naționalitate Sas din Sebeșul-săsesc, a călătorit în Australia în societatea unui profesor german, de unde anul trecut a ajuns funcționar la o mină de aur din Siberia în apropierea orașului *Taratsek*. Nevastă-sa din Sebeșul-săsesc de curând s'a dus și ea la bărbatul seu împreună cu o fiică a sa de 7 ani. Familia se simte foarte bine în Siberia, dar' după-cum scriu ei, câte-odată îi mănă dorul de patrie...

Sluga și stăpânul. Fișica din Budapesta *Poporul*, care vrea să fericască pe poporul român, în numărul seu mai nou se scapă și spune cine îi este stăpânul făcându-'i totodată temenele. Eată ce scrie el:

»Omul de frunte al resortului de agricultură, dl minister (!Red. »Trib.«) **Ignatie Darányi, întemeietorul și spriginitorul marinimos al foii noastre în zilele trecute a implinit cincizeci de ani. Dumnezeu se-'l trăească și se-'l fie în sănătate pentru bunăstarea patriei. La mulți ani!**«

Natural, că sluga nu poate decât să laude pe stăpân. De aceea tot în acest număr eată ce mai scrie:

»Poporul român se aibă încredere în ocârmuitoarii țerei, căci **acea întru toate și totdeauna îi voesc binele și fericirea lui**, ear' ca rêsplată nu cer alta, decât credință sinceră de patriot și dragoste neclintită față de patrie«.

O făfărie de perfectă slugărniciie și falsitate ca aceasta nici că se mai poate! Și astfel de veninuri vrea *Poporul* să introducă la Români!

† **Ioan Bran de Lemény.** În 11/23 l. c. a răposat în *Brașov*, un fruntaș al nostru, *Ioan Bran de Lemény*, în vîrstă de 88 de ani. Răposatul a fost la 1848 ales de secretar al adunării naționale de pe »Câmpul Libertății«, apoi membru în comitetul națiunei române etc. După 1848 a intrat în direcțorii și la 1861 a fost denumit de căpitan al districtului Făgăraș etc. A fost un bărbat vrednic, care mult bine a făcut națiunei sale. Fie-'i odihna lină.

Dare de seamă și mulțumită. Din *Lipova* ni-se scrie următoarele: Petrecerea ce s'a dat a doua zi de Crăciun, a reușit foarte bine. Între alții au luat parte părintele *Terențiu Opreanu*, d-nii învățători *Iulius Putici* cu soția și *Dariu Vuculescu*, dl *Georgiu Georgevici*, episcop al sf. biserici, precum și dl *Dr. Dimitrie Magdu*, avocat în Radna, etc. Au suprasolvit: Dl *Terențiu Opreanu*, preot, 1 fl.; dl *George Georgevici* 2 fl.; *Iulius Putici* 1 fl.; *Ioan Nedelcu* 1 fl.; *Ioan Homoigau* 50 cr.; dl *Gioki Antonovics* 50 cr.; *George Cornea* 50 cr.; *Mindl Iosif* 50 cr.; *Hiller Robert* 1 fl.; dl *Atanasiu Pasca* 1 fl.; dl *Dr. Dimitrie Magdu* 1 fl.; *Moruti Maria* 1 fl.; dl *Kuäpfelmacher N. Berariu* în *Lipova* 1 fl.; *Ioan Clipiciu* 60 cr.; dl *Căpruceanu George* 50 cr.; *Giga Velcu* 50 cr.; *Nicolae Armega* 50 cr.; dl *Dariu Vuculescu*, inv. 50 cr.; *Ioan Nicolescu* 50 cr.; *Ioan Hulber* 50 cr. S'au încasat cu totul 47 fl. 38 cr., cheltueli am avut 28 fl. A rămas venit curat 20 fl., cari bani s'au dat la dl *Terențiu Opreanu*, președintele comitetului parochial. Primească d-nii cari au contribuit și pe această cale mulțumită.

Teodor Șoimoșianu. Nicolae Balintu.

Prețul bucatelor. În *Sibiui*: Grâul un hectolitr (76—80 chilo) cu 7 fl. 60 până la 8 fl. 50 cr. — Grâu amestecat 6 fl. 40 până la 7 fl. 20 cr. — Sécara hectolitr (66—70 chilo) 4 fl. 80 până la 5 fl. 50 cr. — Orzul 3 fl. 60 până la 4 fl. — Ovésul 42—48 chilo cu câte 1 fl. 90 până la 2 fl. 30 cr. — Cucuruz 70—74 chilo 2 fl. 80 până la 3 fl. 30 cr. — Crumpene 68—70 chilo 1 fl. până la 1 fl. 40. — Sêmênță de cânepă 48—50 chilo 4 până la 4 fl. 50 cr.

POSTA REDACȚIEI.

L. A. C. S. N. în Biertan. Poesia e slabă, nu se poate publica.

S. M. în Mogoș. Pentru scutirea de dare pentru datorii trebuie să faci tot așa, cum e scris în nr. 1 din 1897 numai grăbește, căci terminul e 31 Ianuarie c. Băncile au drept să iee percente peste cele legale de 8%. În arătări se pune numai 8%.

Abonentului nr. 1022. Îți recomandăm: »Revista economică«. Ese în Sibiui, odată pe lună și costă 5 fl. pe an.

N. M. în Sâmbăta-de-jos. Noi răspundem la tot ce ni-se trimite. Scrisoarea d-tale n'am primit-o. Serie-ne încă odată.

M. B. în Supur. Din ale d-tale am publicat ce a fost bun. »Mișelii« nu se publică, căci nu e scrisă bine. Scrieți mai lămurit.

Abonentului nr. 8975. Îți recomandăm »Albina« din București (Strada Mântuleasa, nr. 9). Costă 8 lei (4 fl.), sau »Gazeta Transilvaniei«, nr. de Duminecă (2 fl.). »Căilindarul« și nr.ii ceruți i-am trimis.

I. C. în Ibănești. Anunțul numai ca inserat se poate publica. Prețul publicării odată 1 fl. 50, de trei-ori 3 fl. Pentru statute adresați-vă la »Reuniunea de înmormânt.« în Orăștie.

P. în P. Acțiunile însinuă-le la direcțiunea »Concordiei«. Preoții nu ne sînt cunoscui. Despre legea segregării întreabă la o librărie ungurească, căci românește nu știm să fie.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrieu Baltes.** Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: **V. H. Dressnandt.**

Călinarul săptămânei.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele
	Dum. 34 d. Ros. a Leproșilor, gl. 1 sft. 1	rês.	ap.
Dum.	17 + C. P. Anton. c. m.	29 Francisc S.	7 27 4 33
Luni	18 PP. Atan. și Chiril	30 Martina	7 25 4 35
Marti	19 Cuv. Macarie Egipt.	31 Petru Nol.	7 23 4 37
Merc.	20 + C. M. P. Eutimie	1 Febr. Ignat.	7 21 4 39
Joi	21 Cuv. Păr. Maxim	2 (+) Înt. D.	7 20 4 40
Vineri	22 S. Apost. Timoteiu	3 Blasiu	7 18 4 43
Sâmb.	23 S. Mc. Clement	4 Veronica	7 16 4 44

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.
Duminică, 17 Ianuarie: Sebeșul-săsesc (3 zile premergătoare tirg de vite).
Luni, 18 Ianuarie: Chirpăr.
Marti, 19 Ianuarie: Brețcu.
Mercuri, 20 Ianuarie: Proștea-mare, Sângeorgiu-român (comit. B.-Năsăud), Teaca.
Joi, 21 Ianuarie: Barot, Agrihat (Egerhat).
Vineri, 22 Ianuarie: Cătina, Ciuc-Sereda, Gherghio-Ditro (2 zile premergătoare tirg de vite), Ghiriș, Noerichiu (o zi premergătoare tirg de vite), Șintereag (Somkerek), Tatârșan.
Sâmbătă, 23 Ianuarie: Băiuț (Oláh-Lápos-Bánya).

Un tinăr român

care știe bine limba maghiară și vrea să se califice de notar comunal, să primește ca practicant respective ca adjunct de notar în cancelaria notarială a subscrisului, numai decât.
 Respectivul primește proviziunea întreagă și un salariu lunar de 10—12 fl.

Reflectanții să se adreseze la subscrisul
Ioan Bunea,
 notar în comuna Cacova, p. u. Orlat,
 comitatul Sibiiului. [6] 1—2

„Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu
 însoțiri de consum, de vânzare, de viler, de lăptăril etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru
 înființarea și conducerea de astfel de însoțiri
 de
F. W. RAIFFEISEN.
 Edițiunea a V-a.
 Traducere autorizată de
Dr. Aurel Brote,
 directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania”
 EDITURA
 Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului
 (280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela
„Tipografia”,
 soc. pe acțiuni în Sibiu.

„Steaua”, institut de economii și credit, societate pe acții în Torontál-Petrovosello.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de economii și credit, societate pe acții „Steaua” din Román-Petre (Torontál-Petrovosello) se invită la

I-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 12 Februarie st. n. 1899, după amiază la orele 3, în localul institutului.

Obiectele pertractându-se sînt:

1. Raportul direcțiunii despre anul de gestiune 1897/1898.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Revidarea „Bilanțului de încheiere” și a contului „Perdere și Profit”, și împărțirea profitului curat.
4. Alegerea unui membru în direcțiune în locul celui sortat.
5. Alegerea a 5 membri în comitetul de supraveghere.
6. Sistemizarea salarelor.
7. Eventuale propuneri.

[5] 1—1

Direcțiunea.

Contul bilanț de încheiere

Activa:		Pasiva:	
1	Cassa în număr	1104	40
2	Cambii escomptate (în portofoliu)	30387	50
3	Mobilier:	h. 215.—	
	după amortisare de 20% „	43.—	
4	Efecte proprii	172	—
		211	—
		31874	90
1	Capital de acții încurs	12212	—
2	Depuneri spre fructificare	7075	36
3	Cambii reescomptate	9043	—
4	Fondul de rezervă	445	67
5	Interese transitoare	471	42
6	Profit curat	2627	45
		31874	90

Contul perdere și profit.

Perderi:		Profit:	
1	Interese de reescompt	855	50
2	Spese (registre, tipărituri, postă etc.)	468	72
3	Salare	987	86
4	Dare	95	45
5	Dare după depuneri ridicate	41	22
6	Scopuri filantropice	35	—
7	Interese după depuneri capitalisate	611	76
8	Chirie	100	—
9	Competențe de timbru	59	09
10	Spese de timbru după salare	1	56
11	Mobilier, pr. amortisare de 20%	43	—
12	Profit curat	2627	45
		5926	61
1	Interese de escompt	3176	36
2	Proviuziune	1823	88
3	Prodursii	911	94
4	Spese de fondare	14	43
		5926	61

Román-Petre, la 31 Decembrie 1898.

Director-executiv:

I. Neagoe m. p.

Comptabil:

Nicolae Moldovan m. p.

Membrii în direcțiune:

D. Popovici m. p. T. Zsiwko m. p. A. Crăciun m. p. A. Topal m. p.

Subsemnații membri în comitetul de supraveghere examinând conturile „Bilanț de încheiere” și „Perdere și Profit”, și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare, le-am aflat în consonanță numerică cu acestea și conform legilor și statutelor; deci propunem să se aproabe dimpreună cu propunerea pentru împărțirea profitului curat.

Román-Petre, la 15 Ianuarie st. n. 1899.

Petru Murgu m. p., președinte.

Dr. A. Birescu m. p. T. Meda m. p. P. Stoica m. p. P. Tisu m. p.

Atențiune!

Un industriaș, 38 de ani, bine situat, voind a se căsători, dorește a face cunoștința unei fete, eventual văduve fără copii. Respectiva să fie versată în economia casei, să știe ceti și scrie și mai pe sus de toate să poseadă o inimă bună.

Ofertele să se adrese sub: „Industriașul“ la administrațiunea „Foi Poporului“ în Sibiu [23] 1-2

Pürner Nándor,

Kleinpest-Budapesta,

fabrică de oleiu, păcură (duhod), rășină și produse de unsoare, unsoare consistentă pentru mașine; unsoare pentru cară, oleiu pentru mașini, hârtie pentru coperișuri și produse de păcură.

Fluidul conservativ pentru cai L. V. Petroczky's „Üditő nedo“.

Prețul 1 fl. 20 cr., se capătă în toate farmaciile. [4] 2-2

Agenți capabili se caută. Agenți capabili se caută.

Correspondența în limba germană, engleză și franceză.

1899

Abonamentele se primesc numai pe un an întreg anticipativ solvite.

1899

Dorind de a prezenta publicului frumoasele noastre costume naționale din toate părțile locuite de români și lipsindu-ne material de a trimite turiști fotografi la fața locului, apelăm la sprijinul dragălașilor D-șoare ce au abonat foaia noastră de a ne trimite câte o poasă bine nimerită de a D-lor în costum național și 5 coroane bani, pentru care sumă noi în schimb le vom face și trimite câte 24 portrete frumos executate pe carton de lux și ne vom înfrumuseța și foaia cu câte un astfel de draguț portret, ea' la finea anului ne vom pute lăuda, că avem o frumoasă colecțiune a frumusețelor noastre.

Pe
anul 1899
va apăre numai
una singură edițiune
(nu două ca până acuma) din

„Revista Ilustrată“

Foaie enciclopedică literară în mărime de 2 coale de tipar, plus una învăltoare elegantă și va costa pentru Austro-Ungaria 6 fl., pentru România și străinătate 17 fr.

Din
Revista Ilustrată
de pe anul I, mai avem unele exemplare complete și le vindem cu un scăzământ de 10% dela prețul lor. De asemenea avem un mare număr de

ilustrațiuni și portrete

de interes național executate pe carton de lux foarte frumos — o adevărată podoabă pentru casa fiecărui Român și vindem bucata numai cu **25 cr. v. a.**

Manuscrisele și banii de prenumerațiune sânt a se trimite la administrațiunea REVISTEI ILUSTRATE în Sajó-Solymos, n. p. Nagy-Sajó.

Voci din public.

Din miile de aprețieri ce le avem la mână lăsăm să urmeze acestea trei:

Dni Ioan Baciu, editor la „Revista Ilustrată“ în Șoimuș.
Am primit broșura a II-a din frumoasa a D.V. Revistă, cuprinsul ei m'a aprins mai mult dorul de scumpa mea patrie, de consătenii mei Sălișteni. Dar' m'a intristat lipsa broșurei I. de este vre-un greu în bani vi-l restituți.
De s'a epuizat broșura I. hârtie ordinară în schimbul diferinței trimiteți-mi broșura I. hârtie de lux. Vă voi mai face abonamente.
Iași, 18/III 1898.
D. Poppa Selișteanu.

Prea onor. D-le Baciu!
Am primit „Revista Ilustrată“. Numărul de probă a făcut o impresie de tot plăcută asupra mea. Vă gratulez deci din inimă la ideea salutară de a eda o foaie ilustrată, cred că ea va fi îmbrătoșată de toți Românii știutori de carte cu mare căldură, și cu inimă dragălașe. Mă abonez pe un an la ed. de salon. Cernăuți, 7/III 1898.
Dr. Ioan Pascan, preot gr.-or.

Az die Redaction der „Revista Ilustrată“ in Șoimuș.
Als ich heurigen Sommer einen Touristen-Ausflug nach Odessa machte, fand ich eine interessante und schöne Nummer der „Revista Ilustrată“ in einem Bistritzer Cafféehause vor und notirte mir deren Adresse auf. Haben Sie, bitte, die Güte, mir eine Probenummer davon zu senden.
Ergebenst
Árpád v. Jengy-Szabó.
Hatvan, 24/X 1898.

Dorind de a înfrumuseța foaia noastră cu portretele inteligenților noștri dela orase și dela sate de toate tagmele, apoi a meseriașilor și economilor mai de frunte, apelăm la sprijinul D-lor de a se inserie între abonamții Revistei noastre și a ne trimite pe lângă prețuri de prenumerațiune încă 5 coroane și câte o fotografie de a D-lor bine nimerită, precum și datele biografice și noi în schimb le vom da câte 24 portrete zino-grafice pe carton de lux, vom înfrumuseța și foaia noastră cu câte un portret de aceeași, născându-se de a face cunoscută întregă lumea românească publicului celor și înlesnind prin aceasta mijloacele de a pute publica cu timp câte o monografie ilustrată de a institutiunilor, reuniunilor, comitelor, protopoparietăților și decesorilor noastre etc.

1899

Colectanții primesc tot al 6-lea exemplar gratis.

1899